

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ ЗА Е- УЧЕБНИК „СОВРЕМЕН МЕНАџМЕНТ” ОД Д-Р
ЗЛАТКО ЈАКОВЛЕВ, ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” – ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2102-230\6 од 7.12.2022 на 282. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 7.12.2022 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Лидија Симонческа, редовен професор на Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола, Факултет за туризам и угостителство – Охрид;
- д-р Бранко Николоски, редовен професор на Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола, Факултет за туризам и угостителство – Охрид

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „**СОВРЕМЕН МЕНАџМЕНТ**” од проф. д-р Златко Јаковлев, редовен професор на Факултет за туризам и бизнис логистика - Гевгелија на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, наменет за студентите на втор циклус студии на Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот за е-учебник „Современ менаџмент” од авторот проф. д-р Златко Јаковлев е компатибилен со Наставната програма на предметот Современ менаџмент, што се изучува на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, во прв семестар на постдипломските студии.

Ракописот е напишан на А4 формат, нормален проред, фонт Arial со македонска поддршка, големина на буквите 11. Предложениот обем по содржина ги задоволува критериумите според предвидениот број часови при што се слуша како задолжителен предмет на насоката Бизнис логистика, со 3+2+2 во прв семестар. Текстот е подготвен според пропишаната Наставна програма и барањата кои се поставуваат пред студентите, кои се однесуваат на реализација на наставните часови во рамките на предметот Современ менаџмент. Во таа смисла, во ракописот детално се разработени 8 глави, а во секоја од нив се разработени основните поставки, потребата и значењето на сите поими, категории и карактеристики на современиот менаџмент.

Пишуваниот материјал ја третира проблематиката на развојот на современиот менаџмент и неговата улога и значење за работењето на претпријатијата, како и нивното влијание врз вкупната економија на одредена земја, а посебно во Република Македонија. Авторот проф. д-р Златко Јаковлев истакнува дека современиот менаџмент, со оглед на неговото значење и важност во работењето на претпријатието, покривајќи ги сите функции на работење, истиот се наметнува како императив. Според авторот, огромниот интерес е производ на: општествениот карактер на современиот менаџмент со кој се канализираат одговорностите во насока на ефикасно и ефективно реализирање на целите, фактот што современиот менаџмент е базична карактеристика на индустриското општество, тоа што современиот менаџмент е најзначаен орган во претпријатието со што тој останува фундаментална и доминантна институција сè додека постои цивилизацијата. Во тој контекст, авторот истакнува дека современиот менаџмент е универзална активност која се применува и се наоѓа во сите видови организациони системи (влади, министерства, општини, универзитети, хотели, туристички агенции, комунални претпријатија, аеродроми, трговски претпријатија, болници, компании, општествени организации, политички партии и друго) и е

присутен во сите функции и хиерархиски нивоа на тие системи. Според тоа, авторот истакнува дека современиот менаџмент е динамичен процес, бидејќи му дава живот на секој аспект на деловните активности.

Иако постојат одреден број автори кои се занимавале со проучување на оваа проблематика од теоретски аспект, сепак мал е бројот на истражувања од оваа област во нашата земја. Оттука, понудениот пишуван материјал ја проучува од научен и стручен аспект проблематиката за потребата, улогата и значењето на современиот менаџмент, притоа давајќи посебен осврт на Република Македонија.

Ракописот методолошки е структуриран во 8 глави кои меѓу себе се надополнуваат. Секоја глава започнува со кратко информативно појаснување за точките кои ја обработуваат главната тема понудена како глава.

Првата глава е насловена *Теоретски основи во проучувањето на современиот менаџмент*. Во оваа глава авторот најнапред ги согледува теоретските аспекти на современиот менаџмент, потоа се осврнува на функциите на современиот менаџмент, ги елаборира и нивоата на современиот менаџмент и на крај од оваа глава ги апострофира улогите на современите менаџери за ефективност и ефикасност во деловните активности.

Процесот на современиот менаџмент е втората глава. Во неа детално е разработено прашањето за планирање во современиот менаџмент, потоа авторот се осврнал на организирање во современиот менаџмент, управување и раководење во современиот менаџмент е наредна теза која е предмет на елаборација, следно авторот детално го разработува координирањето во современиот менаџмент и, на крај, од оваа глава го согледал контролирањето во современиот менаџмент.

Третата глава ја обработува проблематиката за финансискиот менаџмент во претпријатијата. Овде авторот најнапред зборува за поимот финансиски менаџмент, а потоа тој се осврнува финансискиот менаџмент наспроти целите на претпријатијата.

Финансиските одлуки во претпријатијата е четвртата глава. Во неа авторот во детали ги објаснува и анализира инвестициските одлуки како фактор за успешно работење на претпријатијата, стратешките одлуки, како и тактичките финансиски одлуки.

Сите круцијални прашања поврзани со современиот менаџмент авторот исцрпно и детално ги третира во петтата глава. Така, најнапред е дадено: етика на современиот менаџмент, каде што посебно се разработени некои разлики во етиката, моралот, економијата, туризмот и културата во некои развиени земји и потоа авторот се осврнува на современиот менаџмент во туризмот.

Шестата глава е насловена *Улогата и значењето на современиот менаџментот за работењето на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството*. Во неа се елаборирани современиот менаџментот и неговото значење за работењето на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството, потоа бизнис конекциите на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството, нивната трансформација, состојбата со туристичкиот современ менаџмент во нив и на крај од оваа глава ја разработува перспективата на работењето на претпријатијата од областа на туризмот и угостителството.

Седмата глава го разработува *Менаџмент на анимација во туризмот*. Оттука, разработени се: планирање на анимацијата во туризмот, организирање на анимацијата во туризмот и управување на анимацијата во туризмот.

Осмата глава дава приказ на маркетинг менаџмент во туризмот, каде што најпрво е елаборирано воведување на маркетинг менаџмент во туризмот, а потоа се детерминирани специфичните карактеристики на туристичкиот пазар, потоа авторот се осврнува на однесувањето на потрошувачите, ја согледува и туристичката сегментација на пазарот и на крај е разработен маркетинг миксот во туризмот.

На крајот, соодветно се нотирани сите библиографски единици кои се цитирани во текстот. Може да се констатира извонредна систематичност во презентирањето на содржините на ракописот. Авторот покажува големи стручни и научни познавања на третираната проблематика. Начинот на презентирање на овие сложени прашања од областа на современиот менаџмент е многу пристапен со примена на јасни примери од

непосредната практика, што овозможува стекнување многу јасна слика за подготовка на наставниот час по предметот Современ менаџмент.

Сметаме дека материјалот, како е-универзитетски учебник, претставува извонредна основа за подготовка на студентите во делот на теоретските барања, но едновременно и практичните потреби по предметот Современ менаџмент за студентите на последипломски студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика. Концизното и експлицитно презентирање на проблематиката од областа на современиот менаџмент дава голема можност за користење на овој материјал и од страна на сите оние чинители кои на каков било начин се директно или индиректно поврзани со менаџирање на општествениот развој.

ЗАКЛУЧОК

Ракописот за е-универзитетски учебник „Современ менаџмент“ од авторот проф. д-р Златко Јаковлев разработува едно од покомплексните прашања присутни во теоретската мисла која го проучува феноменот современ менаџмент. Прашањето за апликативна примена на современиот менаџмент во стопанството е актуелно и постојано иницира мотиви за негово натамошно проучување. Разработените содржини се во согласност со Наставниот план и содржините на предметот Современ менаџмент, што го изучуваат студентите на постдипломски студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, во прв семестар на додипломските студии на насоката Бизнис логистика. Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите и условите за издавање е-универзитетски учебник пропишани според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Рецензентската комисија предлага ракописот „Современ менаџмент“ од авторот проф. д-р Златко Јаковлев да биде издаден во електронска форма како е-универзитетски учебник за потребите на студентите на постдипломските студии на насоката Бизнис логистика на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

**Д-р Лидија Симонческа, редовен професор, с.р.
Д-р Бранко Николоски, редовен професор, с.р.**